

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף ח
Some of the topics we will learn about include.

A discussion of a resident's obligation to contribute to the city's expenses;

רבנן לא צריכי נטירותא
The residents do not contribute to the costs of the city's protection, because their good deeds protect them.

כל מילתא דאית להו הנאה מיניה
אפילו מיתמי
The orphans are obligated to contribute to all the city's expenses of which they benefit.

שנים עשר חדש לפסי העיר
The requirement of 12 months is only for one's obligation to the costs of the city gates and similar expenses.
However, one becomes obligated even earlier in צדקה matters.

A

רבנן לא צריכי נטירותא

כל מילתא דאית להו הנאה מיניה
אפילו מיתמי

שנים עשר חדש לפסי העיר

B The Gemara explains several distinctions between the קופה, the charity fund,
And the תמחוי, food for the poor;

גבאי צדקה
And
מפני החשד
The Gemara teaches several Halachos for גבאי צדקה, the people who collect and distribute charity, so that they remain above suspicion.

B

Several distinctions between the
קופה - Charity fund
and
תמחוי - Food for the poor

גבאי צדק

מפני החשד

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught

כופין אותו לבנות לעיר
חומה ודלתים ובריח

A resident is compelled to contribute to the cost of the city wall, and its doors and lock.

The Gemara proceeds with a discussion regarding a resident's obligation to contribute to the city's expenses.

רבי יהודה נשיאה

רמא דשורא אדרבנן

רבי יהודה obligated the רבנן to contribute to the cost of the wall that surrounds the city.

רבנן disagreed and held that the רבנן are not obligated, because

רבנן לא צריכי נטירותא

The רבנן do not require protection, as the Pasuk states;

אספרם מחול ירבון

The good deeds of the רבנן are greater than the sand at the shore.

וק"ו

ומה חול שמועט

מגין על הים

מעשיהם של צדיקים שהם מרובים

לא כל שכן שמגינים עליהם

If the lesser sand can protect the land from the ocean, certainly the greater deeds of the righteous can protect them from all harm.

1

The previous Mishnah taught...

**כופין אותו לבנות לעיר
חומה ודלתים ובריח**

A resident is compelled to contribute to the cost of the city wall, and its doors and lock.

הל' אק"ל:

**רבנן לא צריכי
נטירותא**

The רבנן do not require protection

רבי יפודב נשיאה:

**רמא דשורא
אדרבנן**

Obligated the רבנן to contribute to the cost of the wall of the city

אספרם מזול ירבון

The good deeds of the רבנן are greater than the sand at the shore

וקל וחומר:

**ומה חול שמועט מגין על הים
מעשיהם של צדיקים שהם מרובים
לא כל שכן שמגינים עליהם**

2

הכל לאגלי גפא

All residents, even orphans, must contribute to the cost of

the gates to the city wall.

And רב פפא says

לשורא ולפרשאה ולטרזינא אפילו מיתמי

All residents, even orphans, must contribute to cost of the city wall, the guards who patrol the walls, and those who guard the weapons, because

כל מילתא דאית להו הנאה מיניה

אפילו מיתמי

The orphans are obligated to contribute to all matters from which they benefit.

The רבנן however, do not contribute to these matters, because

רבנן לא צריכי נטירותא

However,

הכל לכריא פתיא

אפילו מרבנן

All residents, even the רבנן, must contribute to the cost of digging a well for the city, because as Rashi explains

שהכל צריכין למים

Everybody needs water.

The Gemara however makes the following distinction:

דלא נפקי באכלוזא

אפילו מרבנן

If the people do not perform the actual work themselves, but rather hire workers, the רבנן must also contribute.

אבל נפקי באכלוזא

רבנן לאו בני מיפק באכלוזא נינהו

But if the people do perform the actual work themselves, the רבנן are exempt, because it is not befitting for them to perform manual labor.

=====

2

רב יב/דב says:

**הכל לאגלי גפא
אפילו מיתמי**

All residents, even orphans,
must contribute to the cost of the
GATES TO THE CITY WALL

רב פפא says:

**לשורא ולפרשאה ולטרזינא
אפילו מיתמי**

Even orphans, must contribute to cost of
THE CITY WALL,
GUARDS OF THE THE WALLS,
and **GUARDS OF THE WEAPONS**

Because

לא מילתא דאית אלו פנאז מיניה
אפילו מיתמי

The רבנן however,
do not contribute to these matters

Because

רבנן לא צריכי נטירותא

However,

הכל לכריא פתיא אפילו מרבנן

Even the רבנן, must contribute to the cost of
DIGGING A WELL FOR THE CITY

שהכל צריכין למים

The Gemara however
makes the following distinction:

**אבל נפקי
באכלוזא
רבנן לאו בני
מיפק באכלוזא
נינהו**

If they perform the work,
the רבנן are exempt

Because

it is not befitting for them
to perform manual labor

**דלא נפקי
באכלוזא
אפילו מרבנן**

If they hire workers,
the רבנן must contribute

3

The previous Mishnah taught

כמה יהא בעיר
ויהא כאנשי העיר
י"ב חודש

If a person moved into a city, after twelve months he is considered a resident in that he becomes obligated to contribute to the city's expenses.

The Gemara asks from a Mishnah regarding עיר הנידחת, where a majority of the city worshipped זרה עבודה. Their punishment is different than that of a יחיד, an individual who worships זרה עבודה.

And the Mishnah rules that the Pasuk

הכה תכה את יושבי העיר ההיא לפי חרב

Applies to those who live there

שלושים יום

30 days;

The Gemara answers with the following distinction:

אנשי העיר

Means

בני מתא

A resident of the city; which is only after

י"ב חודש

12 months

However,

יושבי העיר

Means

יתובי מתא

One who dwells in the city; which is even after

שלושים יום

30 Days

=====

3

The previous Mishnah taught...

**כמה יהא בעיר ויהא כאנשי העיר
י"ב חודש**

*If a person moved into a city,
after twelve months he is considered a resident
in that he becomes obligated
to contribute to the city's expenses*

ציר פנידות

*Their punishment is different than that of a יחיד,
an individual who worships זרה עבודה*

and the Mishnah rules that the Pasuk

הכה תכה את יושבי העיר ההיא לפי חרב

applies to those who live there

שלושים יום

*The Gemara answers
with the following distinction:*

יושבי העיר

Means

יתובי מתא

*One who dwells in the city;
which is even after*

שלושים יום

אנשי העיר

Means

בני מתא

*A resident of the city;
which is only after*

י"ב חודש

4

גוֹס on to make another distinction:

שנים עשר חדש לפסי העיר

The requirement of 12 months is only for one's obligation to the costs of the city gates and similar expenses.

However, one does become obligated even earlier in צדקה matters, as stated in the following Braisa:

שלשים יום לתמחוי

After thirty days, one must donate food for the poor.

שלשה חדשים לקופה

After three months, one must donate to the fund that provides money to the poor.

ששה לכסות

After six months, one must donate to the fund that provides clothing to the poor.

תשעה לקבורה

After nine months, one must donate to the fund that pays for the burial costs of the poor.

=====

As part of this discussion the Gemara teaches

פדיון שבויים מצוה רבה היא

Redeeming captives is the most worthy cause, because

שבי קשה מכולם

Captivity is the most dangerous situation one can be in.

=====

4

גוֹס on to make another distinction:

שנים עשר חדש לפסי העיר

12 months is only for one's obligation to the costs of the city gates and similar expenses

תשעה לקבורה
BURIAL COSTS OF THE POOR

ששה לכסות
CLOTHING TO THE POOR

שלשה חדשים לקופה
MONEY TO THE POOR

שלשים יום לתמחוי
FOOD FOR THE POOR

As part of this discussion the Gemara teaches

פדיון שבויים מצוה רבה היא

Redeeming captives is the most worthy cause

*Because לבי קלף מכולם
Captivity is the most dangerous situation one can be in*

5 The Gemara proceeds with several Breisos that discuss the Halachos of גבאי צדקה

תנו רבנן קופה של צדקה נגבית בשנים ומתחלקת בשלשה Regarding the charity fund, two גבאים collect the money, and three גבאים distribute the money.

נגבית בשנים שאין עושים שררות על הצבור פחות משנים Because an authority of less than two people cannot be imposed on the public; and ממשכנין על הצדקה ואפילו בע"ש The גבאים possess the authority to confiscate a rich person's money for צדקה even on Fridays when people are occupied with their Shabbos preparations.

ומתחלקת בשלשה כדיני ממונות Because the distribution is comparable to a monetary Din Torah, since the גבאים decide the amounts for each person as per the size of his family.

תמחוי נגבית בשלשה ומתחלקת בשלשה Regarding the food for the poor, three גבאים both collect and distribute the food, because שגביה וחלוקה שוים The collection and distribution is done every day, and therefore the collection is also done with three גבאים, so that they don't need to search for a third גבאי for the distribution.

6 The Gemara discusses other distinctions between תמחוי and קופה:

תמחוי בכל יום The תמחוי food is distributed every day; קופה מערב שבת לערב שבת The קופה money is distributed once a week, on Fridays.

תמחוי לעניי עולם The תמחוי food is distributed to the poor from all over; קופה לעניי העיר The קופה money is distributed only to the poor from that city.

5 Halachos of גבאי צדקה

תנו רבנן קופה של צדקה

ומתחלקת בשלשה
גבאים Three
distribute the money

נגבית בשנים
גבאים Two
collect the money

כדיני ממונות

לאין צולטין לררות על הצבור
פחות משנים

תמחוי

Regarding the food for the poor

ומתחלקת בשלשה
נגבית בשלשה

לגבוייה ואלוקה לויים

6 The Gemara discusses other distinctions between תמחוי and קופה

קופה מערב שבת לערב שבת
The קופה money is distributed once a week, on Fridays

תמחוי בכל יום
The תמחוי food is distributed every day

קופה לעניי העיר
Distributed only to the poor from that city

תמחוי לעניי עולם
Distributed to the poor from all over

- 7 ורשאים בני העיר לעשות קופה תמחוי ותמחוי קופה
The people in the city have the authority to use the קופה money for תמחוי food for קופה money, and
ולשנותה לכל מה שירצו
They may switch these funds for any other use.

7

ורשאים בני העיר לעשות קופה תמחוי ותמחוי קופה
The people in the city have the authority to use the קופה money for תמחוי, and to sell the תמחוי food for קופה money

ולשנותה לכל מה שירצו
They may switch these funds for any other use

- 8 ורשאים בני העיר להתנות על המדות ועל השערים ועל שכר פועלים
The people in the city have the authority to establish the weights, the prices, and the worker's wages.
ולהסיע על קיצתן
And they may punish those who violate their rules.
However, the Gemara later says
ה"מ היכא דליכא אדם חשוב
אבל היכא דאיכא אדם חשוב
לאו כל כמינייהו דמתנו
Only if there is no respected person, do the people have the authority to make their own rules;
But if there is a respected person, the people do not have the authority to make their own rules.
=====

8

ורשאים בני העיר להתנות על המדות ועל השערים ועל שכר פועלים
The people in the city have the authority to establish the weights, the prices, and the worker's wages

ולהסיע על קיצתן
And they may punish those who violate their rules

However, the Gemara later says
**ה"מ היכא דליכא אדם חשוב
אבל היכא דאיכא אדם חשוב
לאו כל כמינייהו דמתנו**

9

ת"ר גבאי צדקה

אינן רשאים לפרוש זה מזה

The two גבאים who collect the צדקה money may not part from each other to an area where they cannot see each other and collect on their own, because as Rashi explains מפני החשד

שלא יאמרו זה הגובה יחידי דעתו לגנוב

People might accuse one of taking the צדקה money for his personal use.

אבל פורש זה לשער וזה לחנות

However, the two גבאים may part to different areas if they can still see each other.

=====

מצא מעות בשוק

If a גבאי found money in the marketplace, which he is entitled to keep for himself; OR

היה נושה בחבירו מנה ופרעו בשוק

If the גבאי collected a personal debt from someone in the marketplace;

לא יתנם בתוך כיסו

He should not put this money into his personal wallet, because as Rashi explains

שלא יאמרו מעות צדקה הוא גונב

People might accuse him in putting צדקה money into his wallet.

אלא נותנן לתוך ארנקי של צדקה

ולכשיבא לביתו יטלם

Rather, he should put this money into the צדקה wallet, and after he returns home he takes it for his use.

=====

9

מן יבון
גבאי צדקה

אינן רשאים לפרוש זה מזה

The two גבאים who collect the צדקה money may not part from each other to an area where they cannot see each other and collect on their own

מפני החשד

שלא יאמרו זה הגובה יחידי דעתו לגנוב

אבל פורש זה לשער וזה לחנות

However, the two גבאים may part to different areas if they can still see each other

מצא מעות בשוק

If a גבאי found money in the marketplace, which he is entitled to keep for himself

היה נושה בחבירו מנה

ופרעו בשוק

If the גבאי collected a personal debt from someone in the marketplace

לא יתנם בתוך כיסו

He should not put this money into his personal wallet

שלא יאמרו מעות צדקה הוא גונב

אלא נותנן לתוך ארנקי של צדקה ולכשיבא לביתו יטלם

10 תנו רבנן גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמן
 If a גבאי does not have to whom to give the צדקה money, he may exchange the copper coins for silver coins, which are more durable, with a stranger, but he may not exchange them with his own coins.

Similarly

גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק

מוכרין לאחרים

ואין מוכרין לעצמן

If a גבאי does not have to whom to give the food, he may sell the food to someone else, but not to himself.

Because as Rashi explains

פן יחשדום שפורטין בזול

People might accuse them of exchanging them for a cheaper rate.

=====

מעות של צדקה

אין מונין אותן שתיים אלא אחת אחת

The גבאי may not count the צדקה coins in twos, but rather he counts each coin individually, because as Rashi explains

פן יאמרו שנים הוא נוטל ואינו מונה אלא אחד

People might accuse him of taking two coins and counting them as one.

10 *מן יבין*
גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמן

If a גבאי does not have to whom to give the צדקה money, he may exchange the copper coins for silver coins, which are more durable, with a stranger, but he may not exchange them with his own coins

גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמן

If a גבאי does not have to whom to give the food, he may sell the food to someone else, but not to himself

פן יחשדום שפורטין בזול

מעות של צדקה אין מונין אותן שתיים אלא אחת אחת

The גבאי may not count the צדקה coins in twos, but rather he counts each coin individually

פן יאמרו שנים הוא נוטל ואינו מונה אלא אחד